

for, at Præsten, naar denne Ret blev givet uden Indskrænkning, skulde benytte den saaledes, at han forsogte sit eget Sogn, og for at Biskoppen, naar dette Tilfælde maatte indtræde, kunde være berettiget til at skrive ind. Jeg har saameget mindre kunnet finde nogen Betænkelighed ved denne Indskrænkning, som det er min fuldeste Overbeviisning, at de Præster, hvorom der her er Tale, albrig vilde komme i det Tilfælde, at Biskoppen, paa Grund af at de forsogte deres eget Sogn eller deres egen Menighed, skal blive forpligtet til at skrive ind og nægte den Tilladelse, hvorom der her er Tale.

Ministeren for Kirke og Under- viisningsvæsenet.

Det er kun ganske faa Bemærkninger, jeg har at gjøre. En æret Rigsdagsmand (Barfod) har temmelig vidtløftigt omtalt nogle afgivne Erklæringer, med disse Erklæringer forholder det sig paa den Maade, at de for endel ikke ere skrevne til Ministeriet, men til mig, og derfor maae betragtes som private Breve. Jeg meddeelte imidlertid Udvalget alle de mig ihændekomne Erklæringer, idet jeg ansaae det for at have Interesse for Udvalgets Medlemmer at lære dem at kjende; men jeg udtalte, tillige meget bestemt og klart, at det skete i al Fortrolighed, og at jeg vilde have det forstaaet saaledes, at der ikke fandt nogen offentlig Benyttelse Sted af Erklæringerne. Jeg skal nu overlade det til det høitærede Things Medlemmer at bestemme de Ansøfles, som her ere skete, idet jeg iøvrigt ikke skal indlade mig videre derpaa.

Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts Gte. Valgkreds (S. N. Hansen), som ellers er temmelig stærk i Titulaturen, begik en Feil i den Henseende, da han anførte, hvorledes de omhandlede Ansøgninger vilde blive at stille til Biskopperne; — Biskopperne vilde ikke blive titulerede „allernaadigst“, da det er kun til Kongen og Dronningen, at denne Vencævnelse bringes. Jeg omtaler det iøvrigt kun for det Tilfælde, at en saadan Henvendelse skulde ske, at da ikke en sliq Veitagelse skulde blive begaaet. Der er blevet ytret forskjellige Meninger om Forholdet mellem Allergangen og Prædiken, og jeg skal aldeles tiltræde den Mening, at der

ikke er en saadan Forbindelse derimellem, at jo ikke Allergangen har sin fulde Gyldighed uden Prædiken, idet jeg dog skal tilføie, at efter den danske Kirkeordning vil i Regelen Prædiken være forbunden med Allergangen. Forsaavidt man har henvendt det Spørgsmaal til mig, hvorledes jeg opfattede den Maade, hvorpaa Tilladelsen skulde indhentes, som Biskoppen skal meddele, da skal jeg ganske tiltræde den Ytring, som er kommen fra den ærede Rigsdagsmand (P. E. Olsen) ligeoverfor, dog med den Tilføining, at det vel kunde være, at en saadan Tilladelse blev givet for et vist Aaremaal, da den jo ikke afhænger alene af de Forhold, der findes paa selve Stedet, men ogsaa af Forhold, der findes paa andre Steder. Jeg mener derved, at naar f. Ex. et stort Antal i et enkelt Sogn havde sluttet sig til en Præst, og Beboere i flere andre tilgrændsende Sogne ogsaa sluttede sig til ham, saa kunde det derved hænde, at hans Virksomhed vilde faae en saa spredt Charakter, at han ikke kunde opfylde de Pligter, der paahvile ham med Hensyn til hans eget Sogn. Forsaavidt jeg har talt om, at Præsterne „løbe om“, og en æret Rigsdagsmand (S. Pedersen), som jeg forøvrigt hørte med Fornøielse, har fremhævet dette Udtryk, saa kan det være, at det ikke var ganske correct; jeg burde uden Tvivl have sagt: „kjøre om“. — Jeg skal endnu kun tilføie, at jeg anseer Vedtagelsen af de Endringsforslag, som ere stillede af Udvalgets Fleertal, som en nødvendig Vetingelse for at de Dyster, der næres af det høitærede Thing om, at der skal skee nogen Forandring i de her omhandlede Forhold, virkelig kunne indbefattes fra Regjeringens Side; men jeg maa iøvrigt have mig forbeholdt at udtale mig nærmere om Loven i det Hele til tredie Behandling. Jeg havde oprindeligen tænkt paa at fremkomme med et Forslag om, at der skulde tilføies Loven et Forbehold om den den geistlige Overvørighed tilkomende Myndighed til at begrænse Præsternes udenogsns Virksomhed, forsaavidt den indensogns Virksomhed maa antages at lide for meget derved; naar jeg imidlertid ikke har gjort det, er det, fordi jeg troer, at den geistlige Overvørighed maa have en saadan Myndighed, og at dette ligger i selve Sagens Natur. Det kan undertiden forvanske en